

Poznań
Ostrów Tumski 17

Bazylika Archikatedralna
pw. świętych Apostołów
Piotra i Pawła

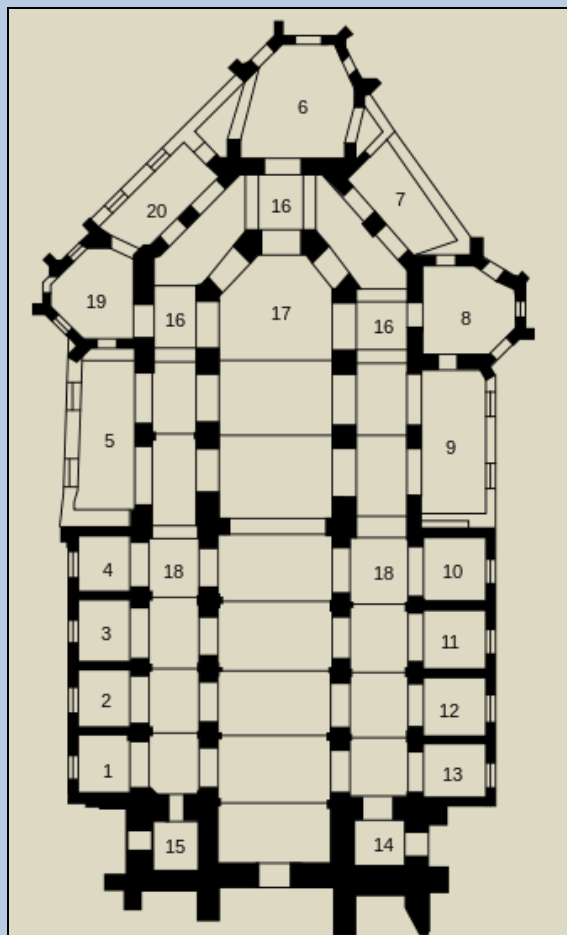
Opis kościoła:

Jacek i Maria Łempiccy, *Święci w Polsce i ich kult w świetle historii*, Kraków 2008, str. 410

więcej:

Wojciech - <http://sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2w.html>

Jeden z najstarszych polskich kościołów i najstarsza polska katedra (od 968), położona na Ostrowie Tumskim. Jest ona miejscem pochówku pierwszych władców Polski i przypuszczalnym miejscem chrztu Mieszka I. Obecna, gotycka katedra, powstała w XIV-XV w., częściowo odbudowana po zniszczeniach II wojny światowej.

1. Kaplica św. Marcina
2. Kaplica św. Józefa
3. Kaplica św. Cecylii
4. Kaplica Matki Boskiej i św. Franciszka Ksawerego
5. Kaplica Najświętszego Sakramentu (Górków)
6. Złota Kaplica
7. Kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Stanisława Kostki
8. Kaplica Serca Jezusowego
9. Kaplica Matki Boskiej Anielskiej (Szolderskich)
10. Kaplica św. Trójcy
11. Kaplica św. Jana Kantego
12. kruchta południowa
13. Kaplica św. Stanisława biskupa
14. wieża południowa
15. wieża północna
16. ambit
17. prezbiterium
18. nawy boczne
19. zakrystia prałacka
20. zakrystia wikariuszowska (klerycka)

W archikatedrze była kaplica pod wezwaniem św. Wojciecha (w latach ok. 1660 do 1743, obecnie św. Franciszka Ksawerego) w niej jest obraz Świętego z XVII/XVIII wieku, przemalowany. W kaplicy Złotej, nad niszą z sarkofagiem Mieszka I i Bolesława Chrobrego, jest rzeźba św. Wojciecha, gotycka z 3 tercji w. XV polichromowana. W zakrystii wikariuszowskiej tzw. Mniejszej umieszczono obraz Bolesław Chrobry i Otto III u grobu św. Wojciecha, wyk. 1840 r.

Nowy witraż (wyk. 1968 r.) przedstawia scenę Męczeństwo św. Wojciecha.

W kościele znajduje się relikwiarz świętych Wojciecha i Wincentego, rokokowy z ok. poł. XVIII wieku, trybowany, w kształcie monstrancji, z krzyżem z kryształu górskiego w środku, relikwiami w stopie i obramowaniu krzyża, dekorowanym kampanulami, promieniami i zwieńczonym koroną.

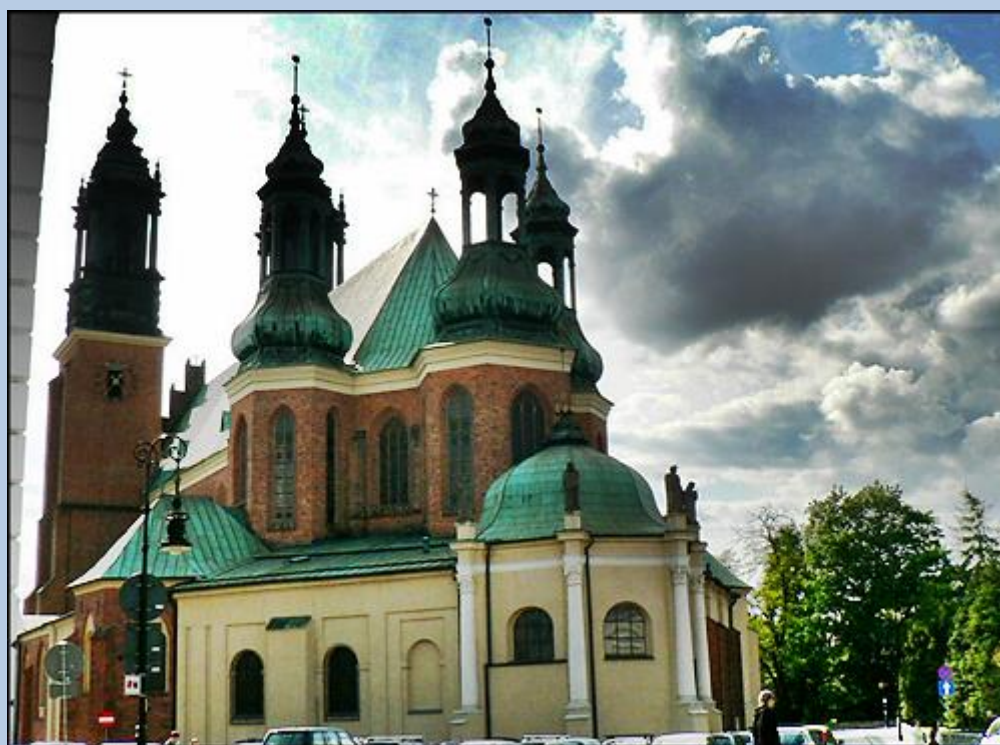

zdjęcia: *Jan Nitecki*

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)

Uzupełnienie Jana Niteckiego z maja 2023 r.

POZNAŃSKA BAZYLIKA ARCHIKATEDRALNA

sięga samych początków chrześcijaństwa w Polsce – II połowy X wieku. Jest najstarszą w Polsce katedrą i milenijnym pomnikiem kultury chrześcijańskiej.

Podniesiona do godności Bazyliki Mniejszej przez Papieża Jana XXIII.

W czerwcu 1983 roku gościła w swoich murach następcę św. Piotra

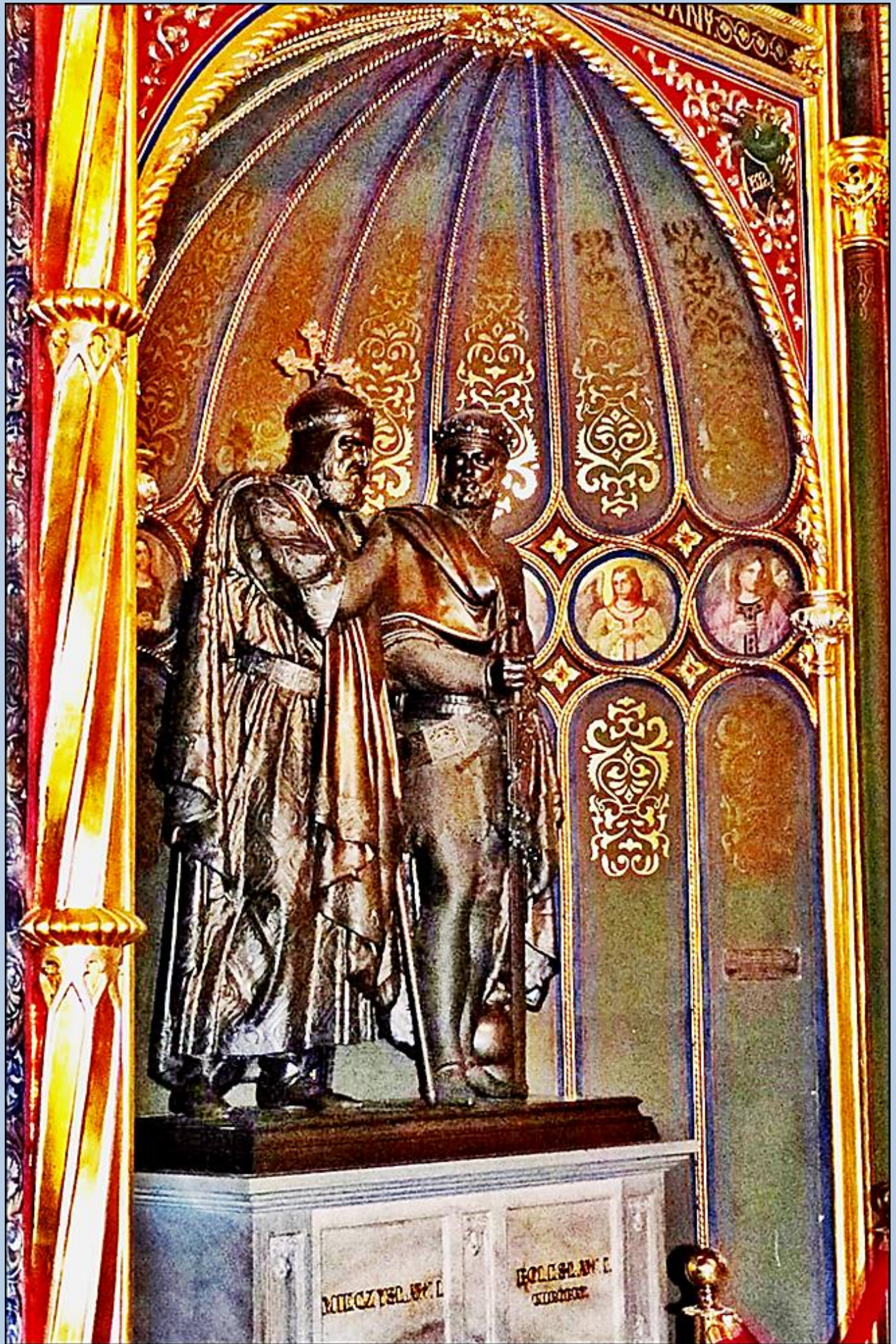
– Ojca św. Jana Pawła II – Papieża z rodu Polaków.

Wszystkie grupy turystyczne zwiedzające katedrę są zobowiązane do wykupienia biletu.

MIECZYSLAW I

BOLESLAW I
KORONACJA

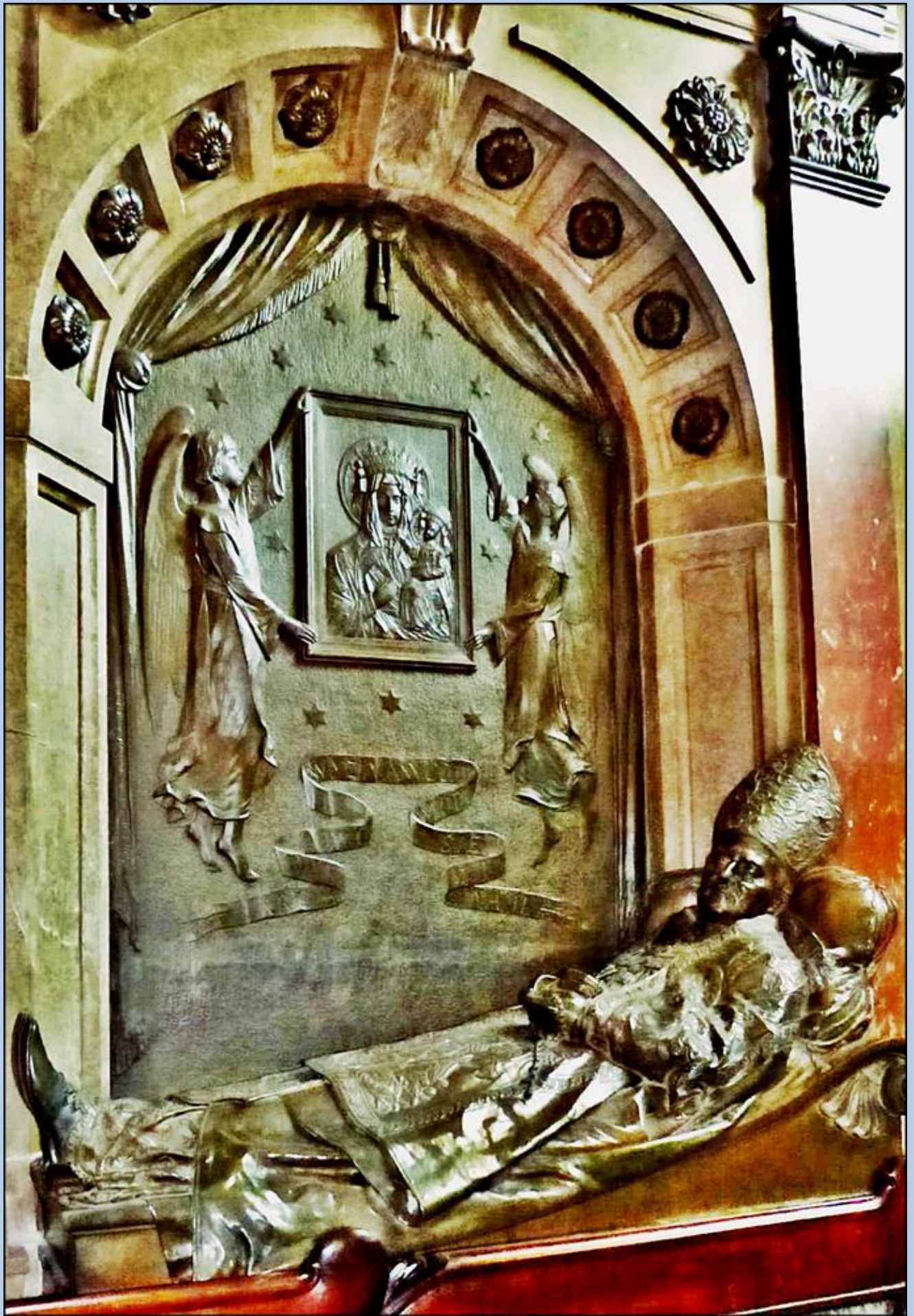

L. O. M
Illustrissimi et Admi. Do.
Francisci Ledzini Poninski Epipi
Kujawiensis Suffraganei Praepiti et Officiis
various civitate merito et auctoritate
Patris Capituli. Viri in promovendo
Cultu Divino Zelosissimo
Obiit A. D. 1727.
Die 2. pris Aetatis suae 66.

HIC IN DOMINO RESURRECTURUS ODIESCIT
ECCL. CATH. CANONICUS. DOMUS PONTIF. PRAEL. PROTOND. APOST.

JOANNES KOŹMIAN

NATUS DIE XXVII DECEMBR. MDCCXIV.

VIXDUM ADOLESCENS JAMQUE STRENUUS. MILIS ET PATRIA. EXUL.
TUM JURIS. CULTOR VERI AC JUSTI. PUBLICUS INDEX

JUVENTUTIS. PRAECLARUS MAGISTER. ET DUX

TANDEM PIA CONJUGE. BREVI EXINCTA ECCLESIAE. MINISTER.

REM SACRAM. EGREGIE. JUVIT. EREXIT.

INJUSTA ODIS. SAEPE. CARCERES. SEMEL ET ITERUM. PASSUS.
FAMILIARUM. QUOQUE. ARBITER. DULCIS. AMICUS. PAUPERUM. PATER.

PERTRANSIIT. POST CHRISTUM. BENEFACIENDO.
LIMINA. APOSTOLORUM. VENERATUS. DOMUMQUE. REDIENS.
OBIIT. VENETIS. DIE XIX. SEPTEMBR. MDCCCLXXVII.

R. I. P.

ARCHIEPISCOPUS. ET AMICI MOERENTES.
POSUERE.

1670 ANNO EDIFICII DE BOGNERGENTE PARVO
SUSANNEN EPISCO SENATORI QUINQUEVIGINTI
RICORDI CONSTANTI INTEGRO DOCTO MARITO ALBO VE
LITIO APTIME EXCITO VARIIS AC DILECTI RUGNILLATI
MIRIS VAPID MONARCHIAS ET HINC BAS IMPROBOS VMA CV
LAVDE EVNCTO CELEBRIMO O BENTIAM COLLEGIUM IN
NANTA EXTRACTO AC DOTATO LENO ACCIENSEM ET LEM
CENOR REGIS HENRICI INTER COLLEGAS PRINCIPUM LOCVM
SORTITO CLARISSIMO TANTUM PATRE PER LITATE ET
RELIGIONI MIRANTE COMITIS VARSZE OREM TERRE ET
CELEBRANTE IN TERRE PERI ACVIA CZIAZMI CALE ET
CEMB A D M O L X III EPISVS VI XIE TER TO CAETV
LVM ANTERITI ANO EX PRESBRO GORILLORVM MIOVSEI

MARCINOWI DUNINOWI.

szczęśliwa siostra Scholastyka Duninowska

OPTIMO PASTORI CHARITATIS AEMULO
ARCHIPRAESUL CLERUS POPULUSQUE GRATUS
HOC MONUMENTUM POSUERE
NATUS 1830 † 30 MAJI 1890. ORATE PRO EO

Horsvoldskovsk. pl. 1892

Johannes epus p[ro]v[inc]ie t[er]re b[er]g[en]sis

ep[iscop]us p[ro]v[inc]ie t[er]re b[er]g[en]sis

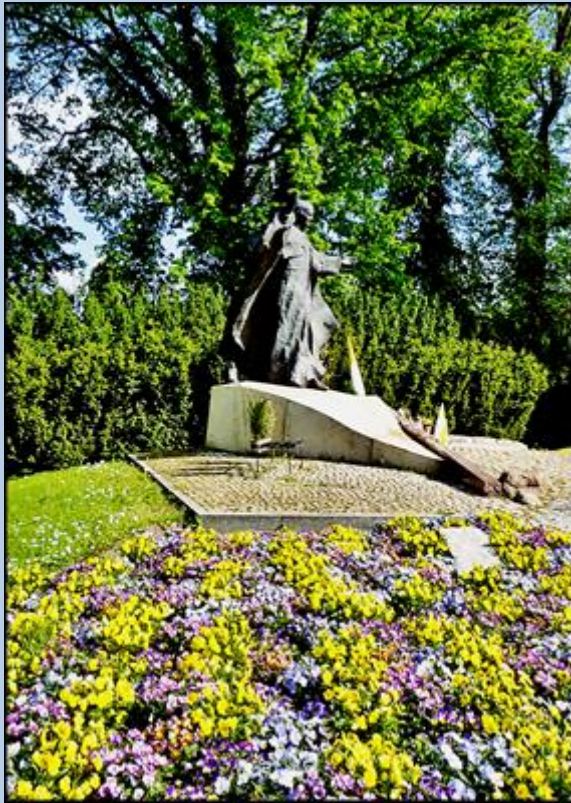

D.O.M.
LEONI LUBICZ PRZYŻUSKI
ARCHIEP. GNESN. POSN. POLONIAE
PRIMATI LEGATO NATO IURIS
UTR. DOCT. VENERANDO COLENDO
PRAESULI DE ECCLESIA ET PATRIA
OPTIME MERITO, RELIGIONIS CULTORI
EXIMIO LITERARUM, ARTIUMQUE
LIBERALIUM FAUTORI CLARISSIMO,
PATRUO DILECTISSIMO
ANTONIUS PRZYŻUSKI
HANC MOLEM PII GRATIQUE
ANIMI DOCUMENTUM ESSE VOLUIT.

NATUS A. D. III NON. OCTBR. 1739 IN AVITO PRAEDIO STRZESZYN
ANNO 1813 CLERICUS QUATT. MIN. ORD. AMPLISSIMO CANONICOR.
POSN. COETUI ADSRIPTU EST ROMAE PALMAM IN IURE TRADENDO
ADEPTUS PATRIAM REDUX AD VARIOS DIGNITATUM GRADUS ERECTUS
ANNO 1812 QUUM INSIGNIS MEMORIAE PRAEDECESSOR EIUS MARTINUS
DUNIN MORTUUS ESSET UNANIMI CONSENSU ARCHIEPPUS GNESN. ET
POSN. ELECTUS DEINDE ANNO 1815 A S. S. D. GREGORIO XVI CONFIRMATUS EST
PRISTINUM POLONIAE PRIMATUM SPLENDOREM RESTITUIT DISCIPLINAE ECCL.
STRENUUS OBSERVATOR SCIENTIAE THEOLOGICAE EGREGIUS PROMOTOR SACRARIUM
AEDUM DECORIS AGENDI AMANTISSIMUS PLURIBUS AD LITINA SS APOSTL. MIGRAVIT
DOGMATIS DE IMMAC. DEIPARAE VIRG. CONCEPTIONE PROCLAMANDI PARTICIPES
MARTYRIBUS IAPONIAE SACRORUM FASTIS INSERENDIS ADFUIT. INSIGNEM
PARTICULAM RELIQUIARUM SII ALBERTI STRIGONIAM AMICAE HUNGAROR GENTI
COLENDAM TRANSVEXIT INTER MAGNAS DIFFICULTATES MULTA PRAECLARE GESSIT
DENIQUE A. D. IV IDUS MART 1865 UNIVERSO PLANGENTE POPULO TERRENAM
CUM COELESTI DOMEM COMMUTAVIT.
R. I. P.

zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)